

Entrevistem al grafòleg forense policial

Jesus Delgado Lorenzo

«La grafologia, una ciència al servei de la recerca històrica»

Jesus Delgado Lorenzo (Ciudad Real, 1964) és Grafoperfilista Forense Policial. Als 7 anys es va traslladar amb els seus pares a Catalunya i el 1989 va ingressar a la Policia Urbana de Barcelona on es va especialitzar en seguretat ciutadana i en recerca, treball que va compaginar amb els estudis de Dret i Gestió de la Seguretat Privada a la Universitat Autònoma de Barcelona i amb els estudis de Grafologia Forense Policial.

Actualment, és grafòleg forense dels jutjats i tribunals de Catalunya, professor de Recerca i Grafologia Forense a la Universitat de Girona i a l'Escola de Policia del Govern de Cantàbria, i professor de Recerca i Grafologia Forense policial de l'escola de policia de València.

Medalla d'honor al mèrit, en categoria de plata, concedida per la Policia de Barcelona i l'Ajuntament, per la investigació sobre l'origen de Cristòfor Colom, el 25 de setembre de 2013. També és col·laborador del *Cercle Català d'Història*.

Conversem... amb Jesús Delgado

La grafologia forense és una ciència que permet identificar l'escriptura. Què més ens pots explicar sobre les seves virtuts?, i per què ajuda a la policia a resoldre casos?

La grafologia no només s'utilitza en l'àmbit policial, també s'utilitza en l'àmbit civil i judicial i és una de les ciències que permet saber, des de l'àmbit policial, allò que ens interessa, com pot ser, identificar des d'una falsedat documental mitjançant algú que ha falsificat alguna cosa, fins a la identificació d'una persona pels trets escripturals. Això permet que en els departaments de policia, tenint una mostra d'escriptura d'algú que ha deixat una carta al lloc d'un assassinat, hagi fet una pintada o hagi fet servir qualsevol altre mitjà on expressar l'escriptura, pugui ser identificat a través de la grafologia forense.

Quin tipus de situacions pot ajudar a resoldre? Ens pots explicar algun cas en què hagi estat clau?

Ens trobem moltes situacions relacionades amb la grafologia. De tot allò que tingui escriptura, bé sigui en paper, bé sigui escrita, en un mural al carrer o en un grafiti, podem tenir la certesa que arribarem a la conclusió de quin tipus de persona és i com pensa en l'àmbit cultural, social, i tot això simplement disposant d'unes poques lletres d'aquesta persona. Un dels casos més emblemàtics que recordo va ser fa uns anys, en un tren de rodalies, quan a un jove, se li va donar una puntada de peu i se li va provocar una fractura de mandíbula. Durant l'investigació policial es va determinar que era un ritual d'iniciació per a un "marer" de "la mara", la *18* o *Salvatrucha*, una d'aquestes que operaven en aquella època a Barcelona. El cas és que aquest individu, mentre que estava esperant el moment propici per fer aquesta iniciació que li havien imposat, en el vidre del tren, va deixar el seu *Tag*. El *Tag* és la signatura del grup. Gràcies a aquest i a un arxiu policial que es tenia, es va identificar aquest individu i va ser detingut l'endemà.

Per què vas decidir dedicar-te a aquesta branca especialitzada?, i com hi arribes?

Bé, després d'entrar a la policia i començar a veure les possibilitats que existien al món policial, i vaig descobrir que existien els departaments de grafologia i aquí vaig començar a investigar. Va ser força difícil perquè a Espanya encara no existia una formació reglada en aquest tema i al cap d'un temps, a través de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'escola del doctorat de l'Hospital de Sant Pau i la Santa Creu, vaig trobar uns cursos d'especialització, i a partir d'aquí, vaig anar estudiant i ho vaig compaginar també amb cursos a França a Itàlia i altres països com els Estats Units, que em van permetre acabar la titulació universitària i el doctorat.

També imparteixes classes sobre la matèria a escala nacional i internacional. Quin és el perfil dels teus alumnes?

Sí, actualment imparteixo seminaris de formació a Guatemala, Hondures, El Salvador, Panamà, Bolívia, Mèxic, Miami i Nova York. En aquests països bàsicament parlo de grafologia, investigació i grafomedicina. El perfil de les persones que em trobo són des d'entitats públiques oficials, com són la policia, en el cas dels Estats Units, o com pot ser l'FBI.

A Centreamèrica, més aviat està dirigit a metges psicòlegs i no tant a la policia, ja que allà encara la formació policial està en els seus inicis respecte d'aquest tema, però sí que jutges i advocats estan optant per aquesta tècnica per tenir unes millors eines amb les quals poder resoldre els problemes de justícia que tenen habitualment als seus respectius països.

Has publicat diversos llibres, alguns sobre la tècnica de la grafologia i altres més curiosos sobre la grafologia forense aplicada a identificar dos grans personatges d'allò més enigmàtics per a la història universal, com són Cristòfor Colom i Jack l'Esbudellador. Què t'empeny a ells i com hi arribes?

Bé, el meu inici com a escriptor va ser quan ja era grafòleg. Una nit estava treballant a La Rambla, al costat de l'estàtua de Colom.

Enmig d'un control policial vam tenir una intervenció i vam acabar fent diversos detinguts per un tema de tràfic de drogues. El cas és que un dels companys em diu: “*Escolta, hem d'identificar aquest que és aquí a dalt!*” Li responc: “*A qui?*”. Miro cap amunt i veig a Cristòfor Colom. Així que li vaig respondre: “*Doncs no és mala idea*” i recordo que durant quatre anys a les agendes d'aquells temps, jo les utilitzava de paper, posava “*Recorda a Colom*”, “*Recorda a Colom*” i quatre anys després, vaig decidir a començar a escriure, i ja en fa vuit que es va publicar. Vaig fer la investigació i vaig arribar a les conclusions recollides en el llibre, juntament amb el Cercle Català d'Història i en especial l'Eva Sans, qui em va ajudar a descobrir documents que eren a l'arxiu de la Biblioteca de Catalunya. Posteriorment, després de l'èxit de Cristòfor Colom, vaig pensar en un altre personatge que també havia estat ocultat per a la història, com va ser Jack l'Esbudellador, i aquí va ser quan me'n vaig anar a Londres i després de recopilar informes de documents, vaig arribar a la conclusió de qui va ser Jack l'Esbudellador.

Avui dia, 170 departaments de policia de tot el món han confirmat que tant les investigacions que vaig fer sobre Jack l'Esbudellador com la de Cristòfor Colom s'ajusten als estàndards de qualitat i de recerca de grafologia forense policial, així que ja els tenim ratificats.

Creus que aquests dos casos haurien de ser estudiats des d'una perspectiva més aviat policial i no només historiogràfica? La segona metodologia fa més de 500 anys que es debat i no ha donat resultats.

Penso que els historiadors feu una feina brillant, però bé, heu d'anar buscant informació i recopilant aquesta i, a partir d'aquí, extreure'n unes conclusions. La grafologia forense policial no extreu conclusions, ja que qualsevol informe policial ha de ser certificat, comprovat i demostrat. Quan nosaltres fem un informe, gairebé sempre, en el 99% dels casos, hi haurà una persona imputada per un fet delictiu i pot acabar a la presó, de manera que no existeix l'apreciació del “*jo crec que ha de ser això*” o “*això és així, per això i per això.*”

Aleshores, partint d'aquesta base, ja tocava investigar d'alguna altra manera els fets històrics. Sempre que hi hagi documents escrits, un grafòleg pot determinar els paràmetres de com és la persona que escriu, com pensa o com sent, i si és la mateixa lletra, fins i tot en comparativa amb documents antics, amb la qual cosa tenim una eina molt vàlida, molt precisa i molt exacta per

determinar les coses. Les investigacions històriques de veïnatge o de parentiu, soles, no haurien permès haver arribat a les conclusions que arriben les nostres investigacions.

Es diu de Colom que és un dels personatges més misteriosos de la història perquè gairebé no hi ha informació autèntica o autògrafa d'ell. Quina és la teva opinió sobre aquest anomenat "misteri"?

Sens dubte és un dels grans misteris. Segons ens explica la història, és un senyor anomenat Colom que va arribar a la cort dels Reis catòlics i va dir “*eh, em dic Colom, descobriré una nova ruta de les espècies*”, però quan va signar les capitulacions de Santa Fe va deixar molt clar que el 10% dels territoris que descobrís i el virregnat serien per a ell. Ell sabia on anava i tenia molt clar que trobaria un nou món, tot això juntament amb més misteris... Aleshores, què va passar? Va arribar i no va dir noms, no va dir res? Tot un misteri...

A més, sabem que el confessor de la reina Isabel era Tomás de Torquemada i en aquella època et cremaven per tot, si no, recordem Galileu a qui li va salvar la vida el Papa per dir el que va dir sobre el sol i qui girava al voltant de qui.

Però bé, tot en aquest misteri no van ser intrigues polítiques, és a dir, ell torna del descobriment d'Amèrica amb l'or, els indígenes o la patata... Arriba amb un nou món i lògicament, la Cort se li llença al damunt. Com ja sabem, Cristòfor Colom va viatjar al nou món en quatre ocasions, i després ja, la colonització la va fer l'Església Catòlica, i podríem dir que tot van ser interessos...

I per què el van apartar? Doncs perquè, com ja podem deduir per diversos documents com poden ser les mateixes Capitulacions de Santa Fe, o els documents que li ratifiquen aquestes i que li amplien els seus senyals heràldics, per exemple, que Colom havia de ser algú molt important, algú a qui la monarquia convenia eliminar per tal que no fos un problema per a ella mateixa, i no pas aquell plebeu estranger que quasi no sabia llegir ni escriure. Títols com el de virrei, almirall i capità general, el convertien en algú molt i molt poderós, i per les mateixes Capitulacions, algú que acabava d'instaurar una dinastia hereditària al Nou Món. Era un familiar de la casa reial?

Acaba de sortir la versió en anglès del teu llibre *Informe policial. La veritable identitat de Jack l'Esbudellador*. Què et va captivar aquest personatge?

Sí, el tema de Jack l'Esbudellador va ser un dels que sempre em va cridar l'atenció. Ésa dir, és algú que apareix, mata cinc persones, els cinc assassinats canònics i a posteriori, ja mai més se'n torna a saber.

125 anys després, hi ha més de 70 investigacions realitzades, però que mai no havien arribat a la conclusió de saber realment qui era.

Aleshores, gràcies a l'existència de la carta “From hell” (Des de l'infern) atribuïda a Jack l'Esbudellador que es trobava a l'arxiu de la policia metropolitana de Londres (Scotland Yard), podem dir que ja existia una eina bàsica, el seu ADN escriptural, amb la qual cosa era molt fàcil contrastar-ho amb els sospitosos de l'època del 1888 del Londres victorià i veure amb qui coincidia. I això va ser el que vaig aconseguir.

La traducció a l'anglès s'ha fet perquè, el 18 de setembre passat, vaig ser un dels escriptors convidats al festival de Sant Sebastià, per treballar al guió i fer projectes sobre el llibre de Cristòfor Colom i Jack l'Esbudellador. Era necessària i obligatòria la traducció a l'anglès per tal que el públic anglès també hi pogués tenir accés.

Quina acollida va tenir al Regne Unit, tenint en compte que allò que revela el teu llibre és tan increïble i forma part de l'imaginari col·lectiu britànic?

L'acollida a Londres del meu llibre va ser bàsicament una amenaça del govern anglès de querellar-se contra mi per difamar un dels seus personatges històrics, a més, vinculat a la família reial.

Què va passar quan van començar a veure confirmacions de departaments de policia de tot el món que aquesta investigació era correcta? Lògicament, es van fer enrere en quant a aquesta amenaça. Aquesta va ser l'acollida inicial. Avui dia, però, ja està traduït a l'anglès perquè era una de les peticions que s'exigien. Es venia molt el llibre en espanyol, però existia la manca en llengua anglesa. Si avui vas a Londres a fer la ruta de Jack l'Esbudellador, et trobaràs que ja està basada en el meu llibre i en la investigació. Allí es parla del grafòleg forense català, Jesús Delgado, policia científic que va trobar qui va ser l'autèntic assassí londinenc del 1888.

Quina opinió et mereix el moviment que es defineix com a anticolonialista que va contra Cristòfor Colom i el descobriment d'Amèrica, interessat a treure el Monument a Colom de Barcelona, veritable icona de la ciutat?

Penso que és una incultura, bàsicament dels polítics que ens regeixen en aquest ajuntament de Barcelona, la que provoca aquestes situacions, perquè si només es dediquessin per un moment a mirar la història, s'adonarien que Cristòfor Colom només va fer la gesta del descobriment. Bàsicament, era un descobridor i un científic. Pel que fa a la resta d'acusacions que es fan contra ell de genocidi, cal no oblidar que va ser l'Església Catòlica qui va fer la mal anomenada colonització, a fi d'evangelitzar, i a aquesta se li deu tot el saqueig que es va poder fer en aquell moment. A partir d'aquí, Cristòfor Colom està sent utilitzat com a cap de turc perquè va ser qui va fer la gesta i, en canvi, s'estan oblidant de qui van ser els veritables causants d'aquells mals que ells tant proclamen.

Avui dia, de totes maneres, és terrible que més de cinc-cents anys després, continuïn queixant-se del que va passar quan per exemple tenim al Japó, que va haver de patir dues bombes nuclears i avui dia és una de les potències més grans del món. No val de queixar-se tant, cal avançar i cal veure la realitat com és i no com ens la volen pintar.

Quins són els teus propers projectes? Tens al cap algun altre misteri històric per resoldre que ens puguis avançar?

Sobre els meus nous projectes: Ara mateix acabo d'acabar un llibre titulat Grafomedicina en el qual juntament amb un dels cirurgians més prestigiosos de Centreamèrica hem relatat quines són les malalties que afecten l'escriptura, entre elles el Parkinson, l'Alzheimer, la depressió i una sèrie de malalties que hem estudiat. Aquest llibre es publicarà a l'octubre a Centreamèrica i entre gener o febrer sortirà a Espanya. A banda d'això ja estic treballant en una novel·la sobre Barcelona i uns misteris que barrejaran realitat i ficció.

Eva Sans – octubre 2022